

<p>SOUS-COMMISSION PARITAIRE DU TRANSPORT URBAIN ET REGIONAL DE LA REGION DE BRUXELLES CAPITALE</p> <p>CONVENTION COLLECTIVE DE TRAVAIL relative à la publicité et à la communication des horaires de travail des travailleurs affectés à la conduite métro</p>	<p>PARITAIR SUBCOMITE VOOR HET STADS- EN STREEKVERVOER VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST</p> <p>COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST met betrekking tot de bekendmaking en de mededeling van de werkroosters van de werknelmers die de functie van metrobestuurder uitoefenen</p>
---	---

Entre l'Union Belge des Transports en Commun Urbains et Régionaux, ASBL (n° BCE 0410.815.685), représentée par M. Brieuc de Meeûs et M. Kris Lauwers, Administrateurs, d'une part,

et la Centrale Générale des Services Publics, représentée par M. Dario Coppens, délégué permanent, la Confédération des Syndicats Chrétiens – Services publics, représentée par M. Robert Timmermans, délégué permanent, la Centrale Générale des Syndicats Libéraux de Belgique, représentée par M. Christian Ecker délégué permanent, représentant les travailleurs, d'autre part,

il a été convenu ce qui suit :

#### Chapitre Ier – Champ d'application

##### Article 1

La présente convention collective de travail s'applique à l'employeur et aux travailleurs (affectés à la conduite métro) définis ci-après ressortissant à la Sous-Commission Paritaire du Transport Urbain et Régional de la Région de Bruxelles-Capitale (sous-cp n°328.03.).

Par « travailleurs » on entend : le personnel ouvrier et employé, tant féminin que masculin, lié par un contrat de travail et qui est affecté à la conduite métro.

La présente convention collective de travail ne s'applique toutefois pas :

- aux travailleurs qui prennent dans le cadre d'une durée de travail et d'horaires fixes ;
- aux travailleurs qui prennent dans le cadre

Tussen de Belgische Vereniging voor Gemeenschappelijk Stads- en Streekvervoer, VZW (KBO-nr. 0410.815.685), vertegenwoordigd door dhr Brieuc de Meeûs en dhr. Kris Lauwers, Bestuurders, enerzijds,

en de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door dhr. Dario Coppens, bestendig afgevaardigde, het Algemeen Christelijk Vakverbond – Openbare Diensten, vertegenwoordigd door dhr. Robert Timmermans, bestendig afgevaardigde, de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België, vertegenwoordigd door dhr. Christian Ecker, bestendig afgevaardigde, die de werknelmers vertegenwoordigen, anderzijds,

wordt het volgende overeengekomen:

#### Hoofdstuk I – Toepassingsgebied

##### Artikel 1

De onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgever en de hierna omschreven werknelmers (die de functie van metrobestuurder uitoefenen) die onder het Paritair Subcomité voor het Stads- en Streekvervoer van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (paritair Subcomité nr. 328.03.) vallen.

Met « werknelmers » wordt bedoeld: het arbeiders- en bediendpersoneel, zowel vrouwelijk als mannelijk, dat verbonden is door een arbeidsovereenkomst en de functie van metrobestuurder uitoefent.

De onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst is nochtans niet van toepassing op:

- de werknelmers die presteren in het kader van een vaste arbeidsduur en vaste werkroosters;

d'un horaire «en roulement».

#### [Commentaires]

Cela signifie que la présente convention collective de travail s'applique uniquement aux travailleurs affectés à la conduite métro qui prennent dans le cadre d'une durée de travail et d'horaires variables ET qui sont « hors roulement ».

La présente convention ne vise pas à changer l'organisation du travail particulière qui est en vigueur au sein de la Business Unit Metro au jour de sa signature, à savoir le système dit « de la semaine blanche ».

En conséquence, les agents « hors roulement » au sens de la présente convention sont, si l'on considère l'organisation particulière du travail visée ci-dessus, les agents de la catégorie C, qui reçoivent 1 semaine sur 4 (dite « semaine blanche ») leurs horaires à J-2 18h.]

### Chapitre II – Publicité et communication des horaires de travail

#### Article 2 – Objet et cadre légal

Le chapitre II de la présente convention a pour objet de fixer les modalités et le délai selon lesquels les horaires journaliers de travail sont communiqués aux travailleurs.

Les principales dispositions légales sont :

- La loi-programme du 22 décembre 1989 (article 159);
- La loi du 8 avril 1965 relative aux règlements de travail (article 6§1<sup>er</sup>, 1<sup>o</sup>).

#### Article 3 – Définitions

Les termes utilisés dans le chapitre II de la présente convention doivent être interprétés selon les notions définies comme suit :

- a. « Horaires variables » : l'horaire est variable lorsque soit le temps de travail de la journée n'est pas fixe (nombre d'heures), soit le début et/ou la fin des prestations n'est pas fixe ; soit le nombre de jour prestés au cours de la semaine n'est pas fixe ;
- b. « roulement » : régime de travail prédéfini

- de travailleurs qui prennent dans le cadre d'une durée de travail et d'horaires variables ET qui sont « hors roulement ».

#### [Opmerkingen]

Dit betekent dat de onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst enkel van toepassing is op de werknemers die de functie van metrobestuurder uitoefenen die prenneren in het kader van een variabele arbeidsduur en variabele werkroosters EN die «zonder beurtrol» werken.]

De onderhavige overeenkomst heeft niet tot doel om de bijzondere werkorganisatie die van kracht is binnen de Business Unit Metro op de dag van haar ondertekening, met name het zogenaamde systeem van de «witte week», te veranderen.

De medewerkers «zonder beurtrol» in de zin van de onderhavige overeenkomst zijn dus, als men de hierboven bedoelde bijzondere werkorganisatie in overweging neemt, de medewerkers van categorie C, die 1 week op 4 («witte week») hun werkroosters krijgen op D-2 18u.]

### Hoofdstuk II – Bekendmaking en mededeling van de werkroosters

#### Artikel 2 – Voorwerp en wettelijk kader

Het voorwerp van hoofdstuk II van de onderhavige overeenkomst is de vaststelling van de modaliteiten en termijnen voor de mededeling van de dagelijkse werkroosters aan de werknemers:

De voornaamste wettelijke bepalingen zijn:

- De programmawet van 22 december 1989 (artikel 159);
- De wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen (artikel 6§1, 1<sup>o</sup>).

#### Artikel 3 – Definities

De termen die gebruikt worden in hoofdstuk II van de onderhavige overeenkomst moeten geïnterpreteerd worden volgens de begrippen die als volgt gedefinieerd zijn:

- a. «Variabele werkroosters»: het werkrooster is variabel wanneer ofwel de dagelijkse arbeidstijd niet vast is (aantal uren), ofwel het begin en/of het einde van de prestaties niet vast is; ofwel het aantal dagen dat gepresteerd wordt in de loop van de week niet vast is;
- b. «beurtrol»: vooraf bepaald arbeidsstelsel (cyclus

- (cycle de x jours de travail – x jours de repos) ;
- c. « hors roulement » : régime de travail qui n'est pas totalement prédefini (cycle de x jours de travail- x jours de repos mais sans que le temps de travail journalier ; le début et la fin de la journée soient prédefinis) ;
  - d. « avant-veille dix-huit heures » : le jour qui précède la veille de la prestation, soit J-2/18 heures ;
  - e. Cyrber – driver self service (le portail) : application informatique qui contient les horaires de travail individuels. L'application est accessible par une connexion internet.
- van x werkdagen – x rustdagen);
- c. « zonder beurtrol»: arbeidsstelsel dat niet volledig vooraf bepaald is (cyclus van x werkdagen – x rustdagen, maar zonder dat de dagelijkse arbeidstijd, het begin en het einde van de dag vooraf bepaald zijn);
  - d. «twee dagen vooraf, achttien uur»: de dag voorafgaand aan de dag voor de prestatie, hetzij D-2/18 uur;
  - e. Cyrber – self service driver (de portaalsite): informaticatoepassing die de individuele werkroosters bevat. De toepassing is toegankelijk via een internetverbinding.

#### Article 4 – Communication des horaires de travail - délai

En application de l'article 159, alinéa 3 de la loi-programme du 22 décembre 1989, l'horaire journalier de travail individuel du travailleur « hors roulement » est communiqué l'avant-veille du jour concerné par la prestation c'est-à-dire à J-2 /18 heures.

##### [Exemple

*L'horaire journalier du vendredi de la semaine x est communiqué au plus tard le mercredi de la même semaine x à 18h00.]*

#### Article 5 – Communication des horaires de travail - modalités

5.1 L'horaire journalier est communiqué à chaque travailleur concerné par la mise à disposition de l'horaire dans l'application informatique Cyrber (portail) l'avant-veille du jour concerné par la prestation (J-2/ 18 heures).

Chaque travailleur doit prendre connaissance de l'horaire journalier mis à disposition à l'aide des « bornes » (ordinateurs) présentes dans chaque lieu de travail (dépôt). Le travailleur a la possibilité d'imprimer l'horaire journalier. Le travailleur peut également prendre connaissance de l'horaire journalier en se connectant à Cyrber en dehors du lieu de travail (par exemple, connexion à la maison à l'aide de son ordinateur privé).

Si nécessaire, le travailleur peut prendre connaissance de son horaire journalier auprès des responsables administratifs de son dépôt (par exemple en cas de panne informatique).

5.2 Lorsque le travailleur ne presté pas à J-2, il doit prendre connaissance de l'horaire journalier mis à

- c. « zonder beurtrol»: arbeidsstelsel dat niet volledig vooraf bepaald is (cyclus van x werkdagen – x rustdagen, maar zonder dat de dagelijkse arbeidstijd, het begin en het einde van de dag vooraf bepaald zijn);
- d. «twee dagen vooraf, achttien uur»: de dag voorafgaand aan de dag voor de prestatie, hetzij D-2/18 uur;
- e. Cyrber – self service driver (de portaalsite): informaticatoepassing die de individuele werkroosters bevat. De toepassing is toegankelijk via een internetverbinding.

#### Artikel 4 – Mededeling van de werkroosters – termijn

In toepassing van artikel 159 alinea 3 van de programmwet van 22 decembre 1989, wordt het dagelijkse individuele werkrooster van de werknemer «zonder beurtrol» meegedeeld twee dagen voor de dag van de prestatie, met name op D-2 /18 uur.

##### [Voorbeeld

*Het dagelijkse werkrooster van de vrijdag van week x wordt meegedeeld ten laatste op woensdag van dezelfde week x om 18u00.]*

#### Artikel 5 – Mededeling van de werkroosters - modaliteiten

5.1 Het dagelijkse werkrooster wordt aan iedere betrokken werknemer meegedeeld door het werkrooster twee dagen voor de dag van de prestatie (D-2/18 uur) ter beschikking te stellen in de informaticatoepassing Cyrber (portaalsite).

Iedere werknemer moet kennismeten van het ter beschikking gestelde dagelijkse werkrooster door gebruik te maken van de «terminals» ("bornes") die aanwezig zijn op elke werkplaats (stelplaats). De werknemer kan het dagelijkse werkrooster printen. De werknemer kan eveneens kennismeten van het dagelijkse werkrooster door zich in te loggen op Cyrber buiten de werkplaats (bijvoorbeeld thuis via zijn privécomputer).

Indien nodig kan de werknemer kennismeten van zijn dagelijkse werkrooster bij de administratieve verantwoordelijken van zijn stelplaats (bijvoorbeeld in geval van computerdefect).

5.2 Wanneer de werknemer niet presteert op D-2, moet hij kennismeten van het dagelijkse werkrooster

disposition sur Cyrber soit en consultant Cyrber soit en contactant par téléphone les responsables administratifs de son dépôt (par exemple, lorsqu'à J-2 le travailleur est en congé, ou incapacité de travail).

5.3 Pour les travailleurs hors roulement, l'horaire des prestations du jour qui suit les deux jours de repos planifiés est communiqué au travailleur à la fin du service du dernier jour presté qui précède ces deux jours de repos.

#### Article 6 – Modifications des horaires journaliers

Les horaires communiqués aux travailleurs à J-2/18 heures sont définitifs.

Néanmoins, lorsque des circonstances imprévues et indépendantes de la volonté de l'employeur surviennent, l'employeur peut modifier les horaires communiqués à J-2/18 heures afin de faire face aux événements.

Dans ces cas, la modification de l'horaire initial communiqué à J-2/18 heures est communiquée au travailleur par téléphone et le motif de cette modification lui est obligatoirement communiqué.

Le recours à la possibilité de modifier l'horaire initial en raison de circonstances imprévues sera limité et dûment justifié par les managers.

#### *[Commentaire]*

Les « circonstances imprévues et indépendantes de la volonté de l'employeur » sont les situations considérées comme « force majeure » selon l'article 26§1<sup>er</sup>, 1<sup>er</sup> et 2<sup>e</sup> de la loi du 16 mars 1971 ainsi que les situations visées par le cadre légal et réglementaire relatif à la gestion des pics de pollution »

#### Chapitre III – Dispositions finales

##### Article 7 – Paix sociale

Les parties et leurs mandataires s'abstiendront, pendant la durée de la présente convention, de

dat ter beschikking gesteld werd op Cyrber door Cyrber te raadplegen of door telefonisch contact te nemen met de administratieve verantwoordelijken van zijn stelplaats (bijvoorbeeld, wanneer de werknemer op D-2 met vakantie is of arbeidsongeschikt is).

5.3 Voor de werknemers zonder beurtrol, wordt het werkrooster van de prestaties van de dag volgend op de twee geplande rustdagen meegedeeld aan de werknemer aan het einde van de dienst van de laatste gepresteerd dag voorafgaand aan deze twee rustdagen.

#### Artikel 6 – Wijzigingen van de dagelijkse werkroosters

De werkroosters die aan de werknemers meegedeeld worden op D-2/18 uur zijn definitief.

Wanneer zich echter onvoorziene omstandigheden voordoen buiten de wil van de werkgever om, mag de werkgever de werkroosters die meegedeeld werden op D-2/18 uur wijzigen om het hoofd te bieden aan de gebeurtenissen.

In deze gevallen wordt de wijziging van het oorspronkelijke werkrooster dat meegedeeld werd op D-2/18 uur telefonisch aan de werknemer meegedeeld. Daarbij is het verplicht de reden voor deze wijziging mee te delen.

Er mag slechts beperkt een beroep gedaan worden op de mogelijkheid om het oorspronkelijke werkrooster te wijzigen wegens onvoorziene omstandigheden en dit dient behoorlijk gerechtvaardigd te worden door de managers.

#### *[Opmerking]*

De «onvoorziene omstandigheden buiten de wil van de werkgever om» zijn de situaties die beschouwd worden als «overmacht» volgens artikel 26§1, 1<sup>er</sup> en 2<sup>e</sup> van de wet van 16 maart 1971 alsook de situaties bedoeld door het wettelijk en reglementair kader met betrekking tot het beheer van vervuilingsspieken.

#### Hoofdstuk III – Eindbepalingen

##### Artikel 7 – Sociale vrede

De partijen en hun mandatarissen zullen ervan afzien om voor de duur van de onderhavige overeenkomst een collectief conflict met betrekking tot de in de

provoquer, de déclencher ou de soutenir un conflit collectif au niveau de l'entreprise portant sur les sujets traités par cette convention.

#### Article 8 – Entrée en vigueur, durée de validité et modalités de dénonciation

La présente convention collective de travail entre en vigueur le 26 avril 2017.

Elle est conclue pour une durée indéterminée.

Chaque partie signataire peut dénoncer la présente convention moyennant un préavis de trois mois notifié par lettre recommandée au Président de la Sous-Commission Paritaire du Transport Urbain et Régional de la Région de Bruxelles-Capitale.

La partie qui prend l'initiative de dénoncer la présente convention collective de travail est tenue d'en préciser les motifs et de formuler une proposition de nouveau texte.

#### Article 9 – Dépôt et Enregistrement

La présente convention collective est déposée au greffe des services des relations collectives du Service public fédéral Emploi, Travail et Concertation sociale en vue de son enregistrement et la force obligatoire par arrêté royal est demandée.

onderhavige overeenkomst behandelde punten uit te lokken, te doen losbarsten of te steunen op het niveau van de onderneming.

#### Artikel 8 – Inwerkingtreding, geldigheidsduur en opzeggingsmodaliteiten

De onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 26 april 2017.

Ze wordt afgesloten voor een onbepaalde duur.

Elke ondertekende partij mag deze overeenkomst opzeggen, mits een vooropzeg van drie maanden, betekend aan de Voorzitter van het Paritaire Subcomité voor het Stads- en Streekvervoer van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest via een per post aangetekend schrijven.

De partij op wiens initiatief deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt opgezegd moet de redenen daarvoor opgeven en een nieuwe tekst voorstellen.

#### Artikel 9 – Neerlegging en Registratie

De onderhavige overeenkomst zal neergelegd worden op de griffie van de dienst van de collectieve arbeidsbetrekkingen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg met het oog op haar registratie en de algemeen verbindende kracht bij koninklijk besluit wordt gevraagd.

Faite à Bruxelles, le 26 avril 2017 en 5 exemplaires      Gedaan te Brussel, op 26 april 2017 in 5 exemplaren

Pour l'Union Belge des Transports en Commun Urbains et Régionaux,  
Voor de Belgische Vereniging voor Gemeenschappelijk Stads- en Streekvervoer,

B.de Meeûs  
Administrateur  
Bestuurder

K. Lauwers  
Administrateur  
Bestuurder

**ET/EN**

Pour la C.G.S.P.  
Voor de A.C.O.D.

Pour la C.S.C. Services Publics  
Voor het A.C.V. Openbare Diensten

Pour la C.G.S.L.B.  
Voor de A.C.L.V.B.

D. COPPENS  
Délégué permanent  
Bestendig Afgevaardigde

R. TIMMERMANS  
Délégué permanent  
Bestendig Afgevaardigde

C. ECKER  
Délégué permanent  
Bestendig Afgevaardigde